

Nr 150

Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen angående utgifter på tilläggsstat I till riksstaten för budgetåret 1966/67; given Stockholms slott den 4 november 1966.

Kungl. Maj:t vill härmed, under åberopande av bilagda utdrag av statsrådsprotokollet för denna dag, föreslå riksdagen att bifalla det förslag om vars avlåtande till riksdagen föredragande departementschefen hemställt.

Under Hans Maj:ts

Min allernådigste Konungs och Herres frånvaro:

BERTIL

G. E. Sträng

Utdrag av protokollet över finansärenden, hållet inför Hans Kungl. Höghet Regenten, Hertigen av Halland, i statsrådet på Stockholms slott den 4 november 1966.

Närvarande:

Statsministern ERLANDER, ministern för utrikes ärendena NILSSON, statsråden STRÄNG, ANDERSSON, LANGE, KLING, JOHANSSON, HERMANSSON, HOLMQVIST, ASPLING, SVEN-ERIC NILSSON, LUNDKVIST, GUSTAFSSON.

Chefen för finansdepartementet, statsrådet Sträng, anför efter gemensam beredning med statsrådets övriga ledamöter.

De medelsbehov utöver gällande riksstat, som bör anmälas för riksdagen vid dess höstsession och som nu kan överblickas, bör sammanfattas i en särskild proposition angående utgifter på tilläggsstat I till riksstaten för budgetåret 1966/67. Denna proposition bör föreläggas riksdagen nu.

De framställningar om anslag på tilläggstat som Kungl. Maj:t beslutar om denna dag tas in i dagens statsrådsprotokoll över försvars-, social-, finans-,

ecklesiastik-, jordbruks-, handels- och inrikesärenden. Utdrag av dessa protokoll bör biläggas den gemensamma propositionen som *bilagor 1—7*. En sammanställning över av Kungl. Maj:t i denna proposition begärda anslag torde få bifogas statsrådsprotokollet i detta ärende som *bilaga 8*.

Föredraganden hemställer härefter, att Kungl. Maj:t i en gemensam proposition förelägger riksdagen de förslag om anslag på tilläggsstat I till riksdagen för budgetåret 1966/67 som framgår av nämnda utdrag av statsrådsprotokollet.

Med bifall till vad föredraganden sålunda med instämmande av statsrådets övriga ledamöter hemställt förordnar Hans Kungl. Höghet Regenten att till riksdagen skall avlåtas proposition av den lydelse bilaga till detta protokoll utvisar.

Ur protokollet:

Britta Gyllensten

Bilaga 1

FÖRSVARSDEPARTEMENTET

Utdrag av protokollet över försvarsärenden, hållet inför Hans Kungl. Höghet Regenten, Hertigen av Halland, i statsrådet på Stockholms slott den 4 november 1966.

Närvarande:

Statsministern ERLANDER, ministern för utrikes ärendena NILSSON, statsråden STRÄNG, ANDERSSON, LANGE, KLING, JOHANSSON, HERMANSSON, HOLMQVIST, ASPLING, SVEN-ERIC NILSSON, LUNDKVIST, GUSTAFSSON.

Chefen för försvarsdepartementet, statsrådet Andersson, anmäler de ärenden under försvarsdepartementets handläggning som angår utgifter på tilläggsstat I till riksstaten för budgetåret 1966/67 och anför.

DRIFTBUDGETEN

Fjärde huvudtiteln

N. Diverse

[1] N 1. **Reglering av prisstegringar.** Till reglering av prisstegringar på fjärde huvudtiteln har på riksstaten för budgetåret 1965/66 anvisats 100 milj. kr. (prop. 1965: 1 bil. 6 s. 322, SU 4, rskr 4). På tilläggsstat II till riksstaten för samma budgetår har anvisats ett anslag av 150 milj. kr. (prop. 1966: 2 bil. 2, SU 17, rskr 55).

Anslaget till reglering av prisstegringar skall utnyttjas för att — som närmare framgår av bl. a. prop. 1959: 119, 1964: 110 (s. 45) och 1966: 1 (bil. 6 s. 281) — täcka sådana prisökningar under reservationsanslag och obetecknade anslag under fjärde huvudtiteln som inträffar från den tidpunkt i vars prisläge anslagen beräknats intill utgången av det budgetår för vilket de anvisats.

I prop. 1966: 1 (bil. 6 s. 283) angavs föreliggande prisberäkningar t. o. m.

november 1965 och jag uppskattade i prop. 1966: 2 (bil. 2 s. 6) med ledning av dessa beräkningar prisutvecklingen under återstoden av budgetåret 1965/66. Medelsbehovet netto för prisreglering kunde vid tidpunkten för propositionernas avgivande bedömas uppgå till inemot 250 milj. kr.

Resultatet av gjorda indexberäkningar för budgetåret 1965/66 utvisar i fråga om reservationsanslag och obetecknade anslag en ökning med 11,1 enheter. Nettoresultatet av prisregleringen på dessa anslag, vilka för ifrågasvarande budgetår räknat i prisläget maj 1964 uppgår till sammanlagt 2 396,7 milj. kr., bör följaktligen — förutsatt att de i riksstaten upptagna beloppen på förslagsanslagen inte överskridits mer än prisindexberäkningarna ger vid handen — för budgetåret 1965/66 utgöra $\left(\frac{11,1 \times 2\,396,7}{100}\right)$ avrundat 266 milj. kr. Med hänsyn till den hittillsvarande prisutvecklingen synes det för innevarande budgetår anvisade anslaget för reglering av prisstegringar behöva i sin helhet utnyttjas för prisreglering hänförlig till budgetåret. Jag föreslår därför, att på tilläggsstat för budgetåret 1966/67 anvisas (266—250) 16 milj. kr. för prisreglering av för budgetåret 1965/66 under fjärde huvudtiteln anvisade reservationsanslag och obetecknade anslag.

Åberopande det anförda hemställer jag, att Kungl. Maj:t föreslår riksdagen

att till *Reglering av prisstegringar* på tilläggsstat I till riksstaten för budgetåret 1966/67 anvisa ett anslag av 16 000 000 kr.

[2] N 4. Kostnader för svenska FN-styrkor m. m. Efter förslag i prop. 1964: 113 (SU 38, rskr 117) organiserades enligt Kungl. Maj:ts beslut den 3 april 1964 en svensk militär kontingent omfattande ca 700 man frivillig personal för att under längst tre månader ingå i den av FN upprättade fredsstyrkan på Cypern. Ett särskilt reservationsanslag av 12 milj. kr. anvisades för ändamålet. Den 10 april 1964 förordnade Kungl. Maj:t, att kontingenten skulle utökas med ca 340 man frivillig personal, av vilka ca 40 man för vissa polisiära uppgifter. För att täcka härav föranledda ytterligare kostnader anvisades ett reservationsanslag av 3,1 milj. kr. (prop. 1964: 154, SU 133, rskr 271).

Kontingenten avlöstes enligt beslut den 25 juni, den 24 september och den 2 oktober 1964 av nya kontingenter. För täckande av kostnaderna anvisades särskilda reservationsanslag om sammanlagt 18,5 milj. kr. efter förslag i prop. 1964: 190 (bil. 2 s. 6, SU 199, rskr 384) och 1965: 11 (SU 29, rskr 78).

Efter förslag i prop. 1965: 112 (SU 94, rskr 271) anvisades medel — sammanlagt 21 milj. kr. — för FN-styrkorna på Cypern och i Främre Orienten under ett gemensamt reservationsanslag, benämnt Kostnader för svenska

FN-styrkor m. m. FN-kontingenten på Cypern hade avlösts enligt beslut den 26 mars 1965. Den i prop. 1965: 112 beräknade kostnaderna för kontingenten — 13,5 milj. kr. — avsåg tiden april—juni 1965. Återstoden av anslaget, 7,5 milj. kr., avsåg att täcka medelsbehovet intill utgången av år 1965 för FN-styrkan i Främre Orienten samt för viss personal som handlägger ärenden rörande FN-kontingenterna vid Sveriges ständiga representation hos FN.

Riksdagen anvisade efter förslag i prop. 1965: 155 (SU 183, rskr 432) till kostnader för svenska FN-styrkor m. m. ett reservationsanslag av 8,5 milj. kr., utgörande medelsbehovet intill utgången av år 1965 för FN-styrkorna på Cypern och i Främre Orienten m. m. FN-kontingenten på Cypern hade avlösts den 30 juni, den 8 juli och den 9 september 1965.

Genom beslut den 17 december 1965 förordnade Kungl. Maj:t, att tjänstgöringstiden för den svenska kontingenten på Cypern skulle förlängas med ytterligare längst tre månader, dvs. intill utgången av mars 1966. Genom sistnämnda beslut förordnades att bataljonen successivt skulle reduceras till ca 750 man. Vidare återfördes i enlighet med Kungl. Maj:ts beslut den 4 februari 1966 bataljonen i Främre Orienten till Sverige under senare hälften av februari 1966.

I prop. 1966: 105 (SU 80, rskr 195) föreslog Kungl. Maj:t riksdagen att till kostnader för svenska FN-styrkor m. m. anvisa ett reservationsanslag av 12 milj. kr. Anslaget beräknades täcka viss kvarstående balans från år 1965, kostnaderna för den svenska FN-styrkans verksamhet på Cypern intill utgången av mars 1966, kostnaderna under samma tid för FN-styrkan i Främre Orienten samt behovet av en allmän medelsreserv för bl. a. vissa eftersläpande sjukvårdskostnader för kontingenterna i Kongo och sjukhuskontingenten i Främre Orienten.

Sedan Kungl. Maj:t genom beslut den 1 april 1966 förordnat, att den svenska FN-insatsen på Cypern skulle förlängas längst intill utgången av juni 1966, anvisade riksdagen (prop. 1966: 121, SU 120, rskr 261) till Kostnader för svenska FN-styrkor m. m. på tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1965/66 ett reservationsanslag av 7 650 000 kr.

Kungl. Maj:t har sedermera genom beslut den 29 juni 1966 förordnat, att svenska FN-insatsen på Cypern skall förlängas längst intill utgången av december 1966 samt att den svenska bataljonens styrka successivt skall reduceras till ca 600 man.

Av anvisade medel återstod vid ingången av juli månad 1966 ett belopp av ca 3 047 000 kr. Medelsförbrukningen under tiden juli—augusti uppgick till ca 4 939 000 kr. Kostnaden för den svenska FN-styrkans verksamhet på Cypern under tiden september—december 1966 kan beräknas till ca 1,9 milj. kr. för månad eller tillhopa 7,6 milj. kr. Behovet av ytterligare medel för FN-styrkan på Cypern intill utgången av 1966 uppgår således till (4 939 000 + 7 600 000 — 3 047 000) avrundat 9 500 000 kr. Med hänsyn dels till vissa ef-

tersläpande sjukvårdskostnader för den militära kontingenten i Kongo samt den militära kontingenten och sjukhuskontingenten i Främre Orienten, dels till vissa oförutsedda kostnader som kan uppkomma i samband med avvecklingen av den militära kontingenten på Cypern bör härutöver ett belopp av 1 milj. kr. beräknas såsom allmän medelsreserv. Jag beräknar således anslagsbehovet till 10,5 milj. kr.

Medel härför bör begäras på tilläggsstat I till riksstaten för innevarande budgetår. Kostnader som förskottsvis bestritts från anslaget till oförutsedda utgifter bör slutligt få bestridas från anslaget. Med hänsyn till de många oförutsedda faktorer som ligger i anslagsberäkningen kan det bli nödvändigt att även i fortsättningen anlita anslaget Oförutsedda utgifter. Frågan om täckning av sålunda bestridda kostnader torde få tas upp framdeles.

Huvuddelen av ifrågavarande kostnader kan förutses bli ersatt av FN. Från FN inflytande ersättningar bör liksom tidigare tillgodoföras inkomstiteln Övriga diverse inkomster.

Åberopande det anförda hemställer jag, att Kungl. Maj:t föreslår riksdagen

att till *Kostnader för svenska FN-styrkor m. m.* på tilläggsstat I till riksstaten för budgetåret 1966/67 anvisa ett reservationsanslag av 10 500 000 kr.

Vad föredraganden sålunda med instämmande av statsrådets övriga ledamöter hemställt bifaller Hans Kungl. Höghet Regenten.

Ur protokollet:
Britta Gyllensten

Bilaga 2

SOCIALDEPARTEMENTET

Utdrag av protokollet över socialärenden, hållet inför Hans Kungl. Höghet Regenten, Hertigen av Halland, i statsrådet på Stockholms slott den 4 november 1966.

Närvarande:

Statsministern ERLANDER, ministern för utrikes ärendena NILSSON, statsråden STRÄNG, ANDERSSON, LANGE, KLING, JOHANSSON, HERMANSSON, HOLMQVIST, ASPLING, SVEN-ERIC NILSSON, LUNDKVIST, GUSTAFSSON.

Chefen för socialdepartementet, statsrådet Aspling, anmäler härefter ärenden under socialdepartementets handläggning som angår utgifter på tilläggsstat I till riksstaten för budgetåret 1966/67 och anför.

DRIFTBUDGETEN

Femte huvudtiteln

H. Universitetssjukhus m. m.

[1] H 3. Karolinska sjukhuset: Utrustning. Till detta ändamål har för budgetåret 1966/67 anvisats ett reservationsanslag av 2,4 milj. kr.

Direktionen för karolinska sjukhuset föreslår, att på tilläggsstat till riksstaten för budgetåret 1966/67 anvisas 4 375 000 kr. till utrustning vid karolinska sjukhuset i överensstämmelse med framlagda utrustningsförslag. Beräkningen av medelsbehovet framgår av följande sammanställning.

1. Thoraxklinikernas fysiologiska laboratorium	570 000
2. Thoraxklinikernas specialkardiologiska avdelning	130 000
3. Kirurgiska klinikens operationsavdelning, röntgenutrustning	345 000
4. Hudklinikens kvinnliga poliklinik	94 000
5. Hudklinikens manliga poliklinik	80 000
6. Hudklinikens badavdelning	4 500
7. Yrkesdermatologiska kliniken	29 500
8. Yrkesmedicinska kliniken	37 000
9. Provgranskningsrum vid röntgendiagnostiska institutionen	125 000
10. Högvoltstationen, delanslag	2 200 000
11. Isotoplaboratoriet vid radiumhemmet	750 000
12. Provisorisk dagvårdsavdelning	10 000
	<hr/>
	4 375 000

Direktionen lägger vidare fram förslag rörande uppbyggnaden av programmerings- och systemutvecklingsarbetet för ADB-verksamhet vid karolinska sjukhuset, innefattande bl. a. förslag till utgifter under sjukhusets omkostnadsanslag om 550 000 kr. för utrustning till ifrågavarande verksamhet.

Direktionen föreslår även att — av för budgetåret 1966/67 anvisade 0,6 milj. kr. för utrustning i samband med beslutad upprustning av vårdavdelningar — ett belopp av 450 000 kr. skall få disponeras för utrustning till sex medicinska vårdavdelningar i överensstämmelse med framlagt utrustningsförslag.

Direktionen föreslår slutligen att direktionen bemyndigas beställa utrustning till högvoltstationen för 2 milj. kr. att betalas tidigast under budgetåret 1967/68. Utrustningsförslaget för högvoltstationen upptar utrustning för sammanlagt 6,1 milj. kr.

Yttranden

Nämnden för undervisningssjukhusens utbyggande och centrala sjukvårdsberedningen har inte något att erinra mot framlagda förslag om anskaffning av utrustning till thoraxklinikerna för sammanlagt 700 000 kr.

Departementschefen

Under förevarande reservationsanslag har bl. a. beräknats 1,5 milj. kr. för nyinköp av utrustning till befintliga kliniker och avdelningar vid karolinska sjukhuset under budgetåret 1966/67. Direktionen för karolinska sjukhuset lägger nu fram förslag om anskaffning av utrustning till thoraxklinikerna och kirurgiska klinikens operationsavdelning för sammanlagt 1 045 000 kr. (p. 1—3). Behovet av denna utrustning bör emellertid tillgodoses inom den beräknade allmänna ramen. Mot bakgrunden av att nya angelägna utrustningsbehov uppkommit efter den tidpunkt, då jag beräknade medelsbehovet för ändamålet för innevarande budgetår, finner jag mig dock böra föreslå en viss uppräknig av förevarande anslag. Jag beräknar sålunda för nyinköp av utrustning till befintliga kliniker och avdelningar vid sjukhuset under budgetåret 1966/67 ytterligare 700 000 kr.

I samband med viss av byggnadsstyrelsen planerad upprustning av karolinska sjukhuset, vilken ännu inte prövats av Kungl. Maj:t, har direktionen för karolinska sjukhuset lagt fram utrustningsförslag om sammanlagt 370 000 kr. för anskaffande av utrustning för demonstrationsrum m. m. i anslutning till röntgendiagnostiska institutionen samt upprustning inom hudklinikens poliklinik m. m. (p. 4—9). Vidare har direktionen föreslagit utrustningsanskaffning för 10 000 kr. till en provisorisk medicinsk dagvårdsavdelning (p. 12). Kungl. Maj:t har genom beslut tidigare denna dag föreskrivit, att byggnadsstyrelsen får använda vissa medel till anordnande av sistnämnda avdelning. Jag återkommer till berörda byggnadsfrågor i det

följande under investeringsanslaget till utbyggande av karolinska sjukhuset. Slutligen framlägger direktionen utrustningsförslag för högvoltstationen om totalt 6,1 milj. kr. — varav enligt direktionen 2,2 milj. kr. erfordras innevarande budgetår — samt för ett isotoplaboratorium vid radiumhemmet om 750 000 kr. (p. 10—11). Genom de nämnda förslagen har direktionen redovisat ett sammanlagt medelsbehov för budgetåret 1966/67 av 3 330 000 kr.

För utrustning i samband med ADB-verksamhet vid sjukhuset har därutöver begärts 550 000 kr. för innevarande budgetår.

För budgetåret 1966/67 har under anslaget beräknats 0,6 milj. kr. för utrustning i samband med beslutad upprustning av vårdavdelningar. Direktionen har lagt fram ett utrustningsförslag för sex medicinska vårdavdelningar om 450 000 kr. och begärt att av anvisade medel få disponera sistnämnda belopp för utrustningsanskaffningen.

Beredningen av ärendena rörande utrustningsförslagen pågår. I avbidan på slutförandet härav samt på Kungl. Maj:ts ställningstagande till de byggnadsföretag som ännu inte prövats, torde det emellertid vara lämpligt att medel anvisas i förevarande sammanhang för utrustning i samband med den byggnadsmässiga upprustningen av karolinska sjukhuset. Kungl. Maj:t bör därför inom ramen för sålunda anvisade medel äga att närmare besluta om vilken utrustning som skall anskaffas.

Jag föreslår att under förevarande anslag beräknas totalt 3,9 milj. kr. för utrustning i samband med den byggnadsmässiga upprustningen av sjukhuset samt för ADB-verksamheten. Härifrån skall avräknas redan beräknade 600 000 kr. Det ytterligare medelsbehovet under anslaget uppgår således i denna del till 3,3 milj. kr.

I överensstämmelse med vad jag förordat utgör det ytterligare medelsbehovet under anslaget således (0,7 + 3,3) 4 milj. kr.

Jag förordar slutligen, att riksdagens medgivande utverkas för Kungl. Maj:t att under budgetåret 1966/67 låta beställa utrustning till högvoltstationen till ett värde av högst 2 milj. kr., vilken kostnad torde få anses ligga inom ramen för vad som kommer att behöva anskaffas för ändamålet, oaktat Kungl. Maj:t ännu inte kunnat slutligt pröva direktionens utrustningsförslag.

Jag hemställer, att Kungl. Maj:t föreslår riksdagen att

a) medge, att utrustning till högvoltstationen vid karolinska sjukhuset beställs till ett värde av högst 2 000 000 kr., att betalas tidigast under budgetåret 1967/68;

b) till *Karolinska sjukhuset: Utrustning* på tilläggsstat I till riksstaten för budgetåret 1966/67 anvisa ett reservationsanslag av 4 000 000 kr.

KAPITALBUDGETEN

Statens allmänna fastighetsfond

[2] 8. Vissa byggnadsarbeten vid statens mentalsjukhus m. m. Till detta ändamål har för budgetåret 1966/67 anvisats ett investeringsanslag av 10 milj. kr.

Förslag

Mentalsjukvårdsberedningen erinrar om att 1961 års riksdag beslutat att behovet av mentalvårdspplatser för Södermanlands län skulle tillgodoses bl. a. genom ett nytt sjukhus, förlagt i anslutning till lasarettet i Nyköping (prop. 1961: 66, SU 60, rskr 182). Genom beslut den 22 januari 1965 har Kungl. Maj:t uppdragit åt mentalsjukvårdsberedningen och byggnadsstyrelsen att i samråd med Södermanlands läns landsting och på grundval av visst byggnadsprogram utföra projektering fram t. o. m. färdigställande av huvudhandlingar för det nya sjukhuset som skall omfatta 330 vårdplatser.

Enligt beredningen avser landstingen att i anslutning till huvudmannaskapsreformen för bl. a. förevarande enhet av staten förvärva ett markområde om ca 200 000 m² beläget mitt emot lasarettområdet på östra sidan om Eskilstunavägen. I syfte att staten senare skall överlåta markområde till landstinget har beredningen slutit följande preliminära avtal med Nyköpings stads drätselkammare såsom företrädare för Nyköpings stad, i det följande kallad staden.

»§ 1.

Staden överlåter med full äganderätt till Kronan ett markområde om sammanlagt omkring 200 000 m², utgörande cirka 80 000 m² av stadsägan nr 52 + 56 + 66 + 67 å Väster och cirka 120 000 m² av stadsägan nr 69 å Väster, allt i Nyköpings stad. Området har närmare angivits inom heldragen röd linje på en vid detta avtal fogad karta. Området överlåtes fritt från byggnader. I övrigt tillträdes området i nu befintligt skick.

Därest vid den under § 8 här nedan avsedda tomtindelningen den blivande tomtens gränser skulle undergå mindre justering i förhållande till de å kartan angivna, skall överlåtelsen avse i tomten ingående mark.

Området överlåtes gravationsfritt.

§ 2.

Området tillträdes av Kronan den 20 december 1966.

§ 3.

I ersättning för marköverlåtelsen erlägger Kronan till staden vid tillträdet ett belopp av 108 000 kronor.

§ 4.

Å området skall uppföras en enhet för mentalsjukvård omfattande 330 vårdplatser, avsedda att jämte befintligt lasarett utgöra ett kombinerat mental- och kroppssjukhus.

§ 5.

Staden, som medgiver att den nya sjukhusenheten anslutes till stadens vatten- och avloppsnät samt ledningsnät för elektrisk kraft, förbinder sig att senast den 1 januari 1969 ha framdragit för anslutningen erforderliga ledningar till områdets gräns samt att från samma tidpunkt leverera vatten och elektrisk energi. Dock skall för byggnadsarbeten erforderliga ledningar för vatten och elektricitet finnas framdragna den 15 juli 1967. Kronan erlägger till staden för bestridande av kostnaderna för framdragande av vatten-, spill- och dagvattenledningar en engångsavgift för i § 4 angivna 330 vårdplatser av 210 000 kronor. Avgiften utbetalas av Kronan till staden senast vid förstnämnda tidpunkt.

§ 6.

Staden medgiver att för utsläpp från området av dagvatten i Nyköpingsån må dels anordnas och bibehållas ledningar över det stadens område, som är beläget mellan den nya sjukhusenheten och ån, och dels framdeles utföras erforderliga reparations- och omlägningsarbeten för ledningarnas skötsel och underhåll.

Staden har icke skyldighet att till förhindrande av att dagvatten inkommer på det överlåtna området från staden tillhörig mark nedlägga avskärande ledningar utmed områdets gränser.

§ 7.

I ersättning för andel i vissa gatubyggnadskostnader, kostnader för anläggande av nya parkvägar att ersätta vissa befintliga, tidigare av staden havda kostnader för vissa yttre arbeten ävensom vissa administrationskostnader erlägger Kronan till staden den 20 december 1966 ett belopp om sammanlagt 301 000 kronor.

§ 8.

Staden ombesörjer — utan avvaktande av Kungl. Maj:ts godkännande av detta avtal — upprättandet av förslag till stadsplan och tomtindelning av området, vilket utlägges till en tomt. Området betecknas i stadsplanen som kvartersmark för allmänt ändamål.

§ 9.

Kronan svarar för samtliga kostnader för lagfarts vinnande samt för tomtmätning, tomtkarta och sammanläggning.

§ 10.

Staden medgiver att körbar förbindelseväg ävensom kulvertförbindelse anlägges under Eskiltunavägen mellan den till uppförande avsedda sjukhusenheten och lasarettet.

Sjukhuset må i skälig omfattning utnyttja den förefintliga idrottsplatsen »Folkungavallen». Om det befinner önskvärt att anordna gångtunnel mellan idrottsplatsen och mentalsjukhuset under planerad gata förbinder sig staden att, därest stadsplane- eller tekniska hinder ej befinnas föreligga, lämna medgivande härtill på villkor att staden icke åsamkas särskilda kostnader härför.

§ 11.

Det område norr och öster om det genom detta avtal förvärvade området, som ligger mellan platsen för sistnämnda område, Nyköpingsån och motorvägen E 4, utnyttjas av staden såsom park. Därest staden framdeles önskar

utnyttja detta område för annat ändamål, skall Kronans medgivande inhämtas.

Staden förbinder sig att medverka till att ett område om cirka 2 400 m² av den i Thorsmans Bruks AB:s ägo befintliga stadsågan nr 68, vilket område gränsar intill den sydöstra delen av det till förvärv genom detta avtal avsedda området, utlägges i stadsplan som s. k. A-område.

§ 12.

I anslutning till mentalsjukhusets färdigställande åtager sig staden att så nära sjukhusområdet som ur stadsplane- och andra synpunkter bedömes möjligt låta uppföra bostäder till antal och av typ, som Kronan finner erforderligt och som ur stadsplaneteknisk synpunkt kan godkännas, samt förbinder sig staden att tillse att — efter anvisning av vederbörande sjukhusdirektion — hyresrätt till dessa bostäder endast upplåtes åt befattningshavare vid mentalsjukhuset. Kronan ansvarar för hyran för dessa bostäder.

Staden svarar för att i anslutning till sjukhusets färdigställande tillräckligt antal lämpliga bostäder jämväl för övrig personal vid sjukhuset kommer att uppföras i staden och tillhandahållas denna personal.

Stadens här gjorda åtaganden skola gälla endast i den mån av staten beslutade begränsningar inom byggnads- och kreditmarknaden icke förhindrar deras fullgörande. Med anledning av åtagandena beviljade tillstånd och krediter förutsätts icke verka återhållande på övrig gängse bostadsproduktion i staden.

I den mån statliga bostadslån författningsenligt kan utgå till byggande av flerfamiljshus förutsättes för stadens åtagande enligt första stycket att sådana lån — förutom utgående primär- och sekundärlån — beviljas för erforderliga bostadsbyggnader till belopp, som beräknas med utgångspunkt från det av den långivande myndigheten godkända högsta låneunderlaget för byggnaderna.

§ 13.

Därest Kronan efter förvärv av det i § 1 angivna området överlåter detta till landstinget i Södermanlands län, skall Kronan med landstinget träffa skriftligt avtal om landstingets inträde i de Kronan enligt förevarande avtal åliggande skyldigheterna. I den mån dessa icke i sin helhet överföras på landstinget, ansvarar Kronan i motsvarande utsträckning för desamma fullgörande. Staden tillerkänner under dessa förutsättningar landstinget de Kronan i ovanstående avtal tillförsäkrade rättigheterna resp. beaktar att de genom avtalet i Kronans intresse träffade överenskommelserna i övrigt iakttagas för landstingets räkning.

§ 14.

Kronan lämnar staden förhandsrätt till förvärv av dels tomterna nr 1—9 inom 36 kvarteret Sjukvårdaren å Väster i Nyköpings stad, vilka områden på bilagda karta markerats med blå gränslinje, dels ock stadsågorna nr 49—51 likaledes å Väster i Nyköpings stad eller den rätt Kungl. Maj:t och Kronan kan ha till sist angivna fastigheter. Överlåtelsen sker vid tidpunkt sagda fastigheter icke längre erfordras för S:ta Annas sjukhus eller för något annat statligt ändamål och till det belopp, som Kungl. byggnadsstyrelsen efter värdering finner skäligt.»

Avtalet har slutits efter samråd med statens förhandlingsnämnd, byggnadsstyrelsen, medicinalstyrelsen och Södermanlands läns landsting. Stadsfullmäktige i Nyköping har för sin del godkänt avtalet.

Kostnaderna för markförvärvet uppgår till sammanlagt 625 000 kr. Härav avser 6 000 kr. kostnader för tomtmätning m. m. Av beloppet erfordras 415 000 kr. under innevarande budgetår.

Departementschefen

Enligt avtal med Södermanlands läns landsting om övertagande av statens mentalsjukhus inom landstingsområdet m. m. skall staten vederlagsfritt överlämna ett markområde av ca 200 000 m² för en ny sjukvårdsenhet i Nyköping.

Mentalsjukvårdsberedningen har överlämnat ett preliminärt avtal mellan staten och drätselkammaren i Nyköping om förvärv av ifrågavarande markområde, på vilket skall uppföras en klinik för psykiskt sjuka med 330 vårdplatser. Området kommer att överlåtas till landstinget.

Kostnaderna för markförvärvet uppgår till totalt 625 000 kr. Härav erfordras 415 000 kr. redan under innevarande budgetår.

Mot avtalsförslaget har jag ingen erinran. Jag föreslår att för markförvärvet anvisas 415 000 kr. på tilläggsstat till riksstaten för budgetåret 1966/67.

Jag hemställer, att Kungl. Maj:t föreslår riksdagen att

a) bemyndiga Kungl. Maj:t att godkänna avtal med Nyköpings stad om förvärv av mark för en sjukvårdsenhet i Nyköping;

b) till *Vissa byggnadsarbeten vid statens mentalsjukhus m. m.* på tilläggsstat I till riksstaten för budgetåret 1966/67 anvisa ett investeringsanslag av 415 000 kr.

[3] 10. **Utbyggande av karolinska sjukhuset.** Till ändamålet har för budgetåret 1966/67 anvisats ett investeringsanslag av 4,5 milj. kr.

Byggnadsstyrelsen föreslår, att på tilläggsstat till riksstaten för budgetåret 1966/67 anvisas 4 370 000 kr. till upprustning av karolinska sjukhuset.

Beräkningen av medelsbehovet framgår av följande sammanställning.

1. Genom beslut den 3 juni 1965 har Kungl. Maj:t bl. a. uppdragit åt byggnadsstyrelsen att i samråd med direktionen för karolinska sjukhuset påbörja en upprustning av vårdavdelningarna inom huvudkomplexet vid karolinska sjukhuset i huvudsaklig överensstämmelse med viss ritning, som fogats till 1964 års generalplan för karolinska sjukhusets utbyggande. Under budgetåren 1965/66 och 1966/67 har för ändamålet anvisats 3,5 milj. kr. Byggnadsstyrelsen har funnit det lämpligt att börja med en upprustning av 12 vårdavdelningar i södra längan i fyra successivt genomförda etapper. Arbetena har påbörjats under augusti 1966. De två första byggnadsetapperna I och II omfattar 6 medicinska vårdavdelningar och beräknas vara slutförda under sommaren 1967. Kostnaden för denna upprustning

Byggnadsobjekt	Beräknad	Beräknad medelförbruk-	
	totalkostnad 1.4.66	ning 1966/67	1967/68
<i>Vårdenheter</i>			
1. Ombyggnad av vissa vårdavdelningar inom huvudkomplexet (etapperna I—IV)	8 760 000	4 500 000	4 160 000
2. Anordnande av en provisorisk medicinsk dagvårdsavdelning	290 000	290 000	—
3. Anordnande av en infektionsavdelning vid hudkliniken	1 600 000	900 000	700 000
<i>Mottagnings- och behandlingsenheter</i>			
4. Påbyggnad för jourrumsavdelning	660 000	320 000	310 000
5. Iordningställande av demonstrationsrum m. m. i anslutning till röntgendiagnostiska institutionen	230 000	230 000	—
6. Upprustning inom hudklinikens poliklinik m. m.	1 450 000	900 000	400 000
<i>Övrigt</i>			
7. Upprustning av hissar m. m.	1 260 000	630 000	630 000
8. Utförande av vissa ventilationsanläggningar m. m. (innefattande påbyggnad för fläktmaskinrum och evakueringslokaler)	2 100 000	100 000	1 800 000
		7 870 000	
<i>Avgår tidigare anvisade medel</i>		—3 500 000	
	16 350 000	4 370 000	8 000 000

beräknas på grundval av huvudhandlingar till 4 360 000 kr. Projekteringsarbetet pågår för de därefter följande byggnadsetapperna III—IV, som omfattar 6 kirurgiska vårdavdelningar och uppskattas kosta 4,4 milj. kr.

Byggnadsstyrelsen framhåller i detta sammanhang, att den i 1964 års generalplan beräknade kostnaden kommer att överstigas med 8 %. Upprustningen av en vårdavdelning skulle enligt tidigare uppskattning kosta 415 000 kr., exkl. vissa särskilda gemensamma kostnader, enligt prisläget den 1 juli 1963. Motsvarande kostnad är 670 000 kr. i prisläget den 1 april 1966. Nu framlagda förslag innebär en kostnad av 725 000 kr. för avdelning. Merkostnaden beror dels på gemensamma kostnader för ledningsdragningar, som legat utanför den ursprungliga kostnadsberäkningen, dels på det ofullständiga underlaget vid uppskattningen år 1963.

2. Under ombyggnaden måste den befintliga medicinska dagvårdsavdelningen tas i anspråk för slutna vård. Kostnaden för anordnande av en provisorisk dagvårdsavdelning inom huvudkomplexets souterrängvåning i anslutning till den medicinska behandlingsavdelningen utgör 290 000 kr.

3. De s. k. nosokomiala infektionerna med antibiotikaresistenta bakterier har medfört problem, som varit särskilt kännbara vid avdelningar för vård av hudsjuka. En f. n. stängd vårdavdelning inom hudkliniken bör upprustas och mot denna bakgrund ges speciell utformning som en infektionsvårdavdelning, närmast i överensstämmelse med förhållandena på en

observationsavdelning vid ett epidemisjukhus. Kraven på tvättbarhet av samtliga ytor i avdelningen samt kvalificerad ventilationsteknisk utformning är höga. Arbetet, som kan utföras som en separat byggnadsetapp, föreslås bli påbörjat i början av år 1967 med färdigställande hösten 1967.

4. Enligt 1964 års generalplan bör 18 jourrum med hotellkaraktär ställas i ordning inom huvudkomplexet. Vid ombyggnaden av vårdavdelningar kommer ett 20-tal läkarexpeditioner att försvinna genom att de tas i anspråk för vårdändamål. Nyssnämnda jourrumsavdelning bör anordnas i ett tidigt skede för att utnyttjas under en övergångstid för läkarexpeditioner. Arbetena, innefattande en påbyggnad på södra längan, föreslås bli utförda under tiden mars 1967—mars 1968.

5. Väsentligt ökade krav från sjukhuset kommer att ställas på röntgendiagnostiska institutionen. Antalet laboratorier bör ökas. Vidare bör en mindre röntgendiagnostisk enhet — även avsedd för akut- och jourfall — anordnas i den planerade östra nybyggnaden. Granskning och demonstration m. m. bör som en första etapp flyttas till provisoriskt anordnade lokaler, vilka f. n. används för personalmäss och arkiv. Härigenom friställs centralt belägen yta i röntgenvåningen, dit samtliga laboratorier bör så långt möjligt koncentreras. Iordningställande av ifrågavarande demonstrationsrum m. m. föreslås ske under första halvåret 1967.

6. För utökad läkarutbildning erfordras två nya demonstrationsrum inom hudpolikliniken. Anordnandet härav förutsätter viss ändrad lokaldisposition inom yrkesdermatologiska och yrkesmedicinska klinikerna. Vidare behöver hudklinikens badavdelning moderniseras. Byggnadsstyrelsen har utarbetat förslag till en begränsad upprustning inom hudklinikens poliklinik m. m. Åtgärderna bör snarast komma till stånd. Dessutom innebär det fördelar ur sysselsättningssynpunkt att arbetet bedrivs parallellt med vårdavdelningsupprustningen. Arbetena bör utföras under tiden oktober 1966—juli 1967.

7. Enligt 1964 års generalplan bör flertalet äldre hissar vid sjukhuset bytas ut och ges ökad kapacitet. Behovet bekräftas av vissa under år 1966 utförda undersökningar. Samtidigt med vårdavdelningsupprustningen i södra längan bör två hiss batterier, vardera om två sänghissar och två personhissar, bytas mot — för vardera batteriet — tre hissar för säng- och persontransport. Härigenom kan hissarna ges tillräckliga mått. Det ena utbytet bör ske under vintern 1966/67. Kostnaden beräknas till 630 000 kr. för varje hiss batteriutbyte.

8. Tillförsel och evakuering av luft för halva antalet vårdavdelningar i södra längan bör anordnas genom påbyggnad av en anslutande byggnadsdel inom huvudkomplexet. Påbyggnaden bör omfatta två våningsplan. Översta planet avses inrymma utrymmen för fläktar och övriga ventilationsaggregat. Det andra våningsplanets lokalyta bör utnyttjas såsom evakueringslokaler. Dess slutliga funktion är inte bestämd. Kostnaderna för

ifrågavarande arbeten uppskattas till ca 2,1 milj. kr. De planeras kunna igångsättas under hösten 1967 med ca ett års byggnadstid. Under budgetåret 1966/67 erfordras 100 000 kr. för projekterings- och grundundersökningar.

Departementschefen

Kungl. Maj:t uppdrog den 3 juni 1965 åt byggnadsstyrelsen att i samråd med direktionen för karolinska sjukhuset verkställa upprustning av vårdavdelningarna inom huvudkomplexet vid karolinska sjukhuset. Till ifrågavarande ombyggnadsarbeten, som påbörjats under augusti 1966, har för budgetåren 1965/66 och 1966/67 anvisats sammanlagt 3,5 milj. kr. Kungl. Maj:t har tidigare denna dag godkänt, att upprustningen sker till en kostnad av 725 000 kr. för vårdavdelning enligt prisläget den 1 april 1966 i överensstämmelse med av byggnadsstyrelsen framlagt förslag.

Lokal- och utrustningsprogramkommittén för karolinska sjukhuset samt byggnadsstyrelsen har fortsatt planeringen av sjukhusets utbyggande efter de av statsmakterna godtagna riktlinjerna, vilka i sin tur bygger på 1964 års generalplan för sjukhuset (prop. 1965: 59, SU 99, rskr 273). Jag fann mig föranlåten att i prop. 1966: 105 angående ytterligare utgifter på tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1965/66 (SU 81, rskr 196) ta upp viss fråga rörande sjukhusupprustningen. Byggnadsstyrelsen hade anmält, att vissa byggnadsåtgärder vid sjukhuset för totalt ca 5 milj. kr. bedömdes vara brådskande. Jag var vid den tidpunkten inte beredd att ta ställning till förslagen eller föreslå någon medelsanvisning. Jag uttalade emellertid att Kungl. Maj:t, med hänsyn till att åtgärderna kunde behöva vidtas snabbt, borde äga besluta om deras igångsättande inom ramen för tillgängliga medel under förevarande investeringsanslag. Uttalandet lämnades utan erinran av riksdagen.

Genom nämnda beslut tidigare denna dag har Kungl. Maj:t även föreskrivit, att byggnadsstyrelsen må, i stället för till upprustning av vårdavdelningarna, använda 290 000 kr. till anordnande av en provisorisk medicinsk dagvårdsavdelning. Jag vill i detta sammanhang anmäla, att även andra byggnadsobjekt, som omfattas av redovisningen i prop. 1966: 105 (s. 26), kan behöva igångsättas under hösten 1966.

Kungl. Maj:t har vidare genom samma beslut uppdragit åt byggnadsstyrelsen att i samråd med direktionen för karolinska sjukhuset utföra projektering fram t. o. m. huvudhandlingar, innefattande tillförlitlig kostnadsberäkning, av erforderliga åtgärder för upprustning av vårdavdelningar samt mottagnings- och behandlingsenheter inom sjukhusets huvudkomplex i huvudsaklig överensstämmelse med de av styrelsen framförda samt de i generalplanen upptagna förslagen. Förslag, som innebär en utvidgning av nuvarande tekniska funktioner eller befintlig sjukvårdsverksamhet vid sjukhuset, skall dock underställas Kungl. Maj:ts prövning på ett tidigare stadium.

Som bakgrund till byggnadsstyrelsens förslag angående ytterligare medelsanvisning för innevarande budgetår har styrelsen redovisat ett flertal byggnadsföretag för den fortsatta utbyggnaden av karolinska sjukhuset. När det gäller ombyggnaden av vårdavdelningar och anordnandet av en provisorisk medicinsk dagvårdsavdelning har Kungl. Maj:t som framgår av det föregående lämnat byggnadsuppdrag. Övriga byggnadsföretag har ännu inte kunnat prövas. Under förutsättning av att uppdrag lämnas även beträffande dessa, skulle byggnadsverksamheten under innevarande budgetår komma att erfordra 7 870 000 kr.

Av byggnadsstyrelsens redovisning framgår bl. a., att ytterligare åtgärder inom röntgendiagnostiska institutionen för en ökning av dess kapacitet snabbt kan bli aktuella. Jag har vidare inhämtat, att vissa planer föreligger om uppförande av en paviljong invid den psykiatriska kliniken under våren 1967 för en uppskattad kostnad av totalt 940 000 kr.

För att upprustningen av karolinska sjukhuset skall kunna bedrivas på ett ändamålsenligt sätt torde det vara lämpligt att riksdagen anvisar en medelsram för byggnadsverksamheten vid sjukhuset. Kungl. Maj:t bör sedan äga besluta om igångsättande av de olika erforderliga byggnadsåtgärderna inom denna medelsram. Jag beräknar, att en medelsram för ändamålet om 6,5 milj. kr. är erforderlig för innevarande budgetår. Denna beräkning av medelsbehovet innebär inte något ställningstagande till de ännu inte av Kungl. Maj:t prövade förslag, som legat till grund för byggnadsstyrelsens framställning om medelsanvisning.

Eftersom 3,5 milj. kr. redan anvisats uppgår det ytterligare medelsbehovet till 3 milj. kr.

Därest riksdagen godtar mitt förslag om en medelsram m. m. bör kostnaderna för projektering bestridas genom ianspråktagande av erforderliga medel från förevarande investeringsanslag. Således torde inte medel böra rekvireras från det under fonden för förslag till statsverket anvisade investeringsanslaget till vissa projekteringskostnader för upprustningsverksamheten vid karolinska sjukhuset. Kungl. Maj:t har också i berörda beslut tidigare denna dag lämnat föreskrifter, som innebär att byggnadsstyrelsen får bestrida kostnader för anbefalld projektering intill ett belopp av 950 000 kr. genom att tillgängliga medel under förevarande investeringsanslag tas i anspråk.

Slutligen bör bringas till riksdagens kännedom att Kungl. Maj:t genom beslut den 30 september 1966 godkänt avtal mellan styrelsen för stiftelsen Rödakorshemmet i Stockholm och direktionen för karolinska sjukhuset rörande samarbete för drift av Röda korsets sjukhus i Stockholm. Avtalet innebär i stort sett en utvidgning av det avtal om käkortopedisk verksamhet inom Röda korsets sjukhus, som jag redovisat i prop. 1966:1 bil. 7 vid anmälan av karolinska sjukhusets avlöningsanslag. Härigenom ställs även ca 70 eftervårdsplatser till karolinska sjukhusets förfogande. Då av-

sikten är, att de kommunala sjukvårdshuvudmännen skall slutligt bestrida kostnaderna för verksamheten, behöver medel för denna inte beräknas på riksstaten. Utgifterna för erforderlig ombyggnad och inventarieanskaffning — beräknade till totalt ca 1,5 milj. kr. — skall förskottas av stiftelsen. Avskrivning under tio år av dessa kostnader jämte ränta läggs in i driftkostnaderna. Skulle det emellertid inträffa att verksamheten måste läggas ned på grund av omständigheter över vilka stiftelsestyrelsen inte råder, är direktionen för karolinska sjukhuset jämlikt avtalet ändock skyldig erlægga ifrågavarande kapitalkostnad. I sådant fall kan resterande del av kostnaden för ombyggnad och inventarieanskaffning komma att stanna på statsverket. Tills vidare disponerar karolinska sjukhuset provisoriskt 30 vårdplatser inom Röda korsets sjukhus som en ersättning för vårdplatsbortfall under ombyggnaden av huvudkomplexets vårdavdelningar. Även kostnaderna för dessa platser kommer att täckas av de kommunala sjukvårdshuvudmännen.

Jag hemställer, att Kungl. Maj:t föreslår riksdagen

att till *Utbyggande av karolinska sjukhuset* på tilläggsstat I till riksstaten för budgetåret 1966/67 anvisa ett investeringsanslag av 3 000 000 kr.

Statens utlåningsfonder

[4] **2. Statens bosättningslånefond.** För innevarande budgetår har detta anslag förts upp med 20 milj. kr. Sedan låneverksamheten började har t. o. m. innevarande budgetår anvisats tillhoppa ca 116 milj. kr.

Fullmäktige i riksbanken har anfört, att antalet nyutgivna lån successivt har ökat under de senaste budgetåren. Under budgetåret 1965/66 utlämnades ca 10 800 nya lån. Jämfört med föregående budgetår innebar detta en ökning med ca 1 900 lån. Medelbeloppet för de nyutgivna lånen har också ökat och uppgick under budgetåret 1965/66 till ca 4 200 kr. mot ca 3 500 kr. föregående budgetår. Nyutlåningen från fonden utgjorde under budgetåret 1965/66 sammanlagt ca 45,2 milj. kr. mot ca 31,3 milj. kr. under budgetåret 1964/65. Avbetalningarna på lånen var budgetåret 1965/66 omkring 21 milj. kr. mot 17,4 milj. kr budgetåret 1964/65.

Dessa förhållanden har medfört att belastningen på fonden har stigit avsevärt under de senaste budgetåren. Utlåningen från fonden uppgick sålunda vid utgången av budgetåret 1965/66 till ca 90,8 milj. kr. mot ca 66,8 milj. kr. vid budgetårets början, en ökning med 24 milj. kr. Sedan lånerörelsens början år 1938 till utgången av budgetåret 1965/66 har efterskänkts eller avskrivits lån till ett sammanlagt belopp av ca 3,9 milj. kr., varför den faktiska belastningen på fonden vid budgetårets utgång uppgick till i avrundat tal 94,7 milj. kr. Vid utgången av budgetåret 1965/66 återstod av till

fonden anvisade investeringsanslag endast omkring 1,4 milj. kr. Utöver denna behållning på 1,4 milj. kr. disponeras för nyutlåning under innevarande budgetår ett investeringsanslag på 20 milj. kr. och ett belopp på 24 å 25 milj. kr. som beräknas inflyta i amorteringar på utlämnade lån. Det innebär att ca 46 milj. kr. står till förfogande för nyutlåning under budgetåret 1966/67.

Vid beräkningen av medelsbehovet för budgetåret 1966/67 utgår riksbanksfullmäktige från ca 12 000 nya lån på ett medelbelopp av 4 400 kr. per lån. För nyutlåningen under budgetåret skulle då erfordras ca 53 milj. kr. Detta belopp överstiger de disponibla medlen med ca 7 milj. kr. För att hålla en viss marginal föreslår riksbanksfullmäktige att det erforderliga tilläggsanslaget för budgetåret 1966/67 avrundas till 10 milj. kr.

Departementschefen

Antalet nya lån liksom lånens medelbelopp har successivt ökat under de senaste åren. Riksbanksfullmäktige beräknar att denna ökning kommer att fortsätta även under innevarande budgetår. Med hänsyn härtill torde de tillgängliga medlen i fonden inte räcka till för att täcka det väntade lånebehovet. Riksbanksfullmäktige har därför föreslagit att ytterligare medel anvisas för innevarande budgetår. Jag föreslår, att ett belopp av 5 milj. kr. förs upp på tilläggsstat för budgetåret 1966/67.

Jag hemställer, att Kungl. Maj:t föreslår riksdagen

att till *Statens bosättningslånefond* på tilläggsstat I till riksstaten för budgetåret 1966/67 anvisa ett investeringsanslag av 5 000 000 kr.

Vad föredraganden sålunda med instämmande av statsrådets övriga ledamöter hemställt bifaller Hans Kungl. Höghet Regenten.

Ur protokollet:
Britta Gyllensten

Bilaga 3

FINANSDEPARTEMENTET

*Utdrag av protokollet över finansärenden, hållet inför Hans
Kungl. Höghet Regenten, Hertigen av Halland, i
statsrådet på Stockholms slott den 4 november 1966.*

Närvarande:

Statsministern ERLANDER, ministern för utrikes ärendena NILSSON, statsråden STRÄNG, ANDERSSON, LANGE, KLING, JOHANSSON, HERMANSSON, HOLMQVIST, ASPLING, SVEN-ERIC NILSSON, LUNDKVIST, GUSTAFSSON.

Chefen för finansdepartementet, statsrådet Sträng, anmäler härefter ärenden under finansdepartementets handläggning som angår utgifter på tilläggsstat I till riksstaten för budgetåret 1966/67 och anför.

DRIFTBUDGETEN

Sjunde huvudtiteln

B. Allmänna centrala ämbetsverk m. m.

[1] 21 a. Riksrevisionsverket: Anskaffning av inventarier m. m. Staten har numera förvärvat fastigheten tomten nr 1 i kv. Primus på Lilla Essingen i Stockholm. Medel för ändamålet har anvisats av riksdagen på tilläggsstat I till riksstaten för budgetåret 1965/66 (prop. 1965: 155 s. 40, SU 178 och 185, rskr 434). Huvuddelen av kontorslokalerna samt vissa arkivutrymmen i fastigheten kommer att disponeras av riksrevisionsverket. Ämbetsverkets hittillsvarande lokaler på Riddarholmen, vilka är otillräckliga för verkets behov, kommer att övertas av andra myndigheter.

Riksrevisionsverket har anmält, att det med hänsyn till de nya ämbetslokalernas utformning är nödvändigt att verket erhåller nya möbler och arkivinredning som är anpassad till lokalerna. De nuvarande kontorsmöblerna kommer att överlätas på de myndigheter som övertar nuvarande lo-

kaler. Härigenom kan man minska de kostnader som flyttningen oundgängligen medför. Kostnaderna för erforderlig inredning och utrustning samt flyttning av arkivalier m. m. har ämbetsverket beräknat till ca 1 650 000 kr. Härav belöper sig 635 000 kr. på kontorsmöbler m. m., 225 000 kr. på inredning av arkiv, 90 000 kr. på kontorsmaskiner, 230 000 kr. på kostnader för telefonväxel m. m. och 470 000 kr. på flyttningskostnader, smärre utrustningsdetaljer och oförutsedda kostnader.

Med hänsyn till leveranstiden för den erforderliga kontorsutrustningen m. m. och då lokalerna bör tas i bruk omkring årsskiftet 1966/67 har Kungl. Maj:t den 16 juni 1966 bemyndigat riksrevisionsverket att beställa den ifrågavarande utrustningen. Medel för ändamålet bör anvisas på tilläggsstat till riksstaten för innevarande budgetår.

Jag hemställer, att Kungl. Maj:t föreslår riksdagen

att till *Riksrevisionsverket: Anskaffning av inventarier* m. m. på tilläggsstat I till riksstaten för budgetåret 1966/67 anvisa ett reservationsanslag av 1 650 000 kr.

KAPITALBUDGETEN

Statens allmänna fastighetsfond

[2] 16 a. **Ombyggnad av kvarteret Neptunus Större i Stockholm.** Sedan riksdagen anvisat erforderliga medel för ändamålet (prop. 1966:105 s. 30, SU 123, rskr 297), har staten numera förvärvat sju fastigheter i kvarteret Neptunus Större i Stockholm. Kvarteret är beläget vid Västerlånggatan mitt emot kanslihusannexet i kvarteret Cephalus. Förvärvet har varit ett led i strävandena att i kanslihusets omgivningar tillgodose bl. a. statsdepartementens behov av ytterligare lokaler.

Byggnadsstyrelsen har lagt fram förslag till erforderliga ombyggnadsarbeten i kvarteret. Styrelsen upplyser, att i byggnaderna finns sammanlagt ca 150 kontorsrum med en lägenhetsyta av 4 890 m². Därutöver finns på bottenvåningarna lokaler med en yta av 580 m², varav drygt hälften upptas av butiker. Plandispositionen av kontorslokalerna är delvis komplicerad och föga rationell. Detta sammanhänger med att byggnaderna, fränsett huvudbyggnaden (Skandiahuset), från början har varit bostadshus och först senare byggts om för kontorsändamål.

Byggnadsstyrelsen har övervägt konsekvenserna av en ny- resp. ombyggnad av kvarteret. Med hänsyn till miljö och kulturhistoriska synpunkter bör fasaderna mot Västerlånggatan under alla förhållanden bibehållas. Vid en nybyggnad bakom dessa får man genom bundenheten till gällande fönsterindelning inte större vånings- och rumsantal än vid en

ombyggnad. Med hänsyn härtill och då bebyggelsen är i relativt gott skick och dessutom har ett betydande kulturhistoriskt värde har styrelsen ansett sig böra i första hand utreda möjligheterna att bevara bebyggelsen och genom ombyggnad förbättra standarden och anpassa plandispositionen till den kommande användningen av byggnaderna.

Byggnadsstyrelsen beräknar kostnaderna för en ombyggnad av kvarteret till ca 6,5 milj. kr. enligt prisläget den 1 april 1966. Av kostnaderna belöper sig ca 600 000 kr. på projektering och ca 1,5 milj. kr. på arbeten av underhållskaraktär. Totalkostnaden för ombyggnaden motsvarar en kostnad av 1 786 kr. per m² rumsyta. För en normal nybyggnad beräknas motsvarande kostnad till 1 955 kr. Vid en nybyggnad inom ifrågavarande kvarter torde dock kostnaden bli högre.

Medelsbehovet under budgetåret 1966/67 för ombyggnadsarbetena beräknar byggnadsstyrelsen till 3 milj. kr. Därav avser 500 000 kr. arbeten av underhållskaraktär som bör bestridas av tillgängliga underhållsmedel.

Departementschefen

Behovet av ytterligare lokaler för statsdepartementen och vissa statliga organ som nära samverkar med dessa är trängande. Jag anser det därför angeläget, att de fastigheter som förvärvats i kvarteret Neptunus Större snarast ställs i ordning för statsdepartementens räkning. Jag delar byggnadsstyrelsens uppfattning att en ombyggnad av kvarteret är att föredra framför en nybyggnad. Härför talar såväl kostnadsskäl som den omständigheten att en ombyggnad kräver kortare tid än en nybyggnad. Kungl. Maj:t har tidigare denna dag gett byggnadsstyrelsen i uppdrag att projektera en ombyggnad enligt de av styrelsen angivna riktlinjerna. Ombyggnadsarbetenas art och omfattning kan inte bedömas i detalj innan projekteringen slutförts. För att ombyggnadsarbetena skall kunna påbörjas snarast bör emellertid medel för ändamålet ställas till förfogande redan innevarande budgetår. Byggnadsstyrelsens beräkning av medelsbehovet föranleder inte någon erinran från min sida.

Jag hemställer, att Kungl. Maj:t föreslår riksdagen

att till *Ombyggnad av kvarteret Neptunus Större i Stockholm* på tilläggsstat I till riksstaten för budgetåret 1966/67 anvisa ett investeringsanslag av 2 500 000 kr.

Vad föredraganden sålunda med instämmande av statsrådets övriga ledamöter hemställt bifaller Hans Kungl. Höghet Regenten.

Ur protokollet:
Britta Gyllensten

ECKLESIASTIKDEPARTEMENTET

Utdrag av protokollet över ecklesiastikärenden, hållet inför Hans Kungl. Höghet Regenten, Hertigen av Halland, i statsrådet på Stockholms slott den 4 november 1966.

Närvarande:

Statsministern ERLANDER, ministern för utrikes ärendena NILSSON, statsråden STRÄNG, ANDERSSON, LANGE, KLING, JOHANSSON, HERMANSSON, HOLMQVIST, ASPLING, SVEN-ERIC NILSSON, LUNDKVIST, GUSTAFSSON.

T. f. chefen för ecklesiastikdepartementet, statsrådet Sven-Eric Nilsson, anmäler härefter ärende under ecklesiastikdepartementets handläggning som angår utgifter på tilläggsstat I till riksstaten för budgetåret 1966/67 och anför.

DRIFTBUDGETEN

Åttonde huvudtiteln

E. Högre utbildning och forskning

[1] E 90. Inredning och utrustning av lokaler vid universitet, högskolor m. m. I riksstaten för innevarande budgetår är uppfört ett reservationsanslag till inredning och utrustning av lokaler vid universitet, högskolor m. m. av 45,5 milj. kr. Av beloppet disponerar byggnadsstyrelsen och tekniska högskolans i Stockholm byggnadskommitté 18,5 milj. kr. enligt en särskild inredningsplan (jfr prop. 1966: 104 s. 54), vilken upptar bl. a. dels kostnadsram för varje objekt, dels beräknad medelförbrukning intill utgången av budgetåret 1966/67 för de olika objekten. Styrelsen och kommittén äger utlägga beställningar intill högst det belopp som angetts som kostnadsram för objektet samt inom ramen för tillgängliga medel — oavsett den medelförbrukning för de olika objekten som förutsetts vid anslagsberäkningen — verkställa erforderliga utbetalningar.

Med hänsyn till tidsplanen för lokalernas färdigställande har *byggnadsstyrelsen* i skrivelse den 23 augusti 1966 framhållit att vissa i inredningsplanen uppförda kostnadsramar bör höjas. Styrelsen har för varje objekt angett en ram som avses täcka totalkostnaden för erforderlig inredning. De förslag till ändrade kostnadsramar som bör behandlas i förevarande sammanhang framgår av följande sammanställning, i vilken beloppen uppförts i 1 000-tal kr. Jag kommer i det följande att på grundval av vad som kan inhämtas av tillgängliga handlingar lämna en kortfattad redogörelse för de olika objekten.

Inredningsobjekt Läroanstalt/institution (motsvarande)	Begärd ram eller begärd ändring av tidigare ram	Tidigare medgiven ram		Art av nu begärd ram	
		definitiv	delram	definitiv	delram
<i>Lund</i>					
Bakteriologi m. m.	+ 200		700	×	
Kemiskt centrum.	+ 1 000		5 000		×
<i>Umeå</i>					
Lu-blocket	+ 525		1 800	×	
Nybyggnad för kemi-hufo	+ 500		1 800	×	
Samhällsvetenskap m. m.	+ 1 300		1 700	×	

Lund

Bakteriologi m. m. I samband med att läkarutbildningskapaciteten i Lund fr. o. m. höstterminen 1966 ökats från 100 till 180 platser i de propedeutiska ämnena (jfr prop. 1963:142, SU 112, rskr 264) beräknas inflyttning i en nybyggnad om ca 4 750 m² nettoyta för bakteriologi m. m. kunna äga rum. Redogörelse för objektet lämnades i prop. 1965:104 (s. 12 och s. 38) och 1966:104 (s. 38). Kostnaden för nybyggnaden uppgår till 11 265 000 kr. enligt prisläget den 1 april 1966. Som framgår av prop. 1965:104 (s. 12) skall denna och vissa andra kostnader i samband med byggnadens uppförande enligt gällande avtal delas lika mellan staten och Malmöhus läns landsting (jfr prop. 1957:1 bil. 29 s. 9).

Vidare skall erforderlig inredning och utrustning enligt nämnda avtal anskaffas och bekostas av staten till den del som avser undervisning och forskning och av landstinget till den del som avser sjukvårdens behov.

Totalkostnaden för byggnadens inredning har av byggnadsstyrelsen uppskattats till 1 650 000 kr. Styrelsen har efter samråd med landstinget beräknat statens del av totalkostnaden till 55 %, dvs. till ca 900 000 kr.

Kemiskt centrum. Byggnadsstyrelsen beräknar inredningskostnaderna för de olika byggnadsdelarna enligt följande sammanställning, i vilken också angetts de i prop. 1966:104 (s. 6) redovisade uppgifterna beträffande nettoytor och byggkostnader.

Byggnadsdel	Nettoyta (m ²)	Byggnadskost- nad (prisläge 1.4.65), kr.	Inrednings- kostnad, kr.
I.	11 765	27 500 000	2 500 000
II.	3 890	28 500 000	3 500 000
III.	5 700		
IV.	6 830	16 250 000	2 300 000
Summa	28 185	72 250 000	8 300 000

Enligt styrelsen är det nödvändigt att den i inredningsplanen uppförda delramen av 5 milj. kr. höjs till 6 milj. kr. för att byggnadsdelarna I—III skall kunna inredas utan försening.

Umeå

Lu-blocket. Redogörelse för detta byggnadsobjekt som omfattar lokaler för lägre utbildning t. o. m. tvåbetygsnivån (= lu), lämnades i prop. 1965: 104 (s. 19). En första etapp, som i huvudsak innehåller övningslaboratorier för kemi, är numera färdigställd. Den andra etappen, som avser utbildningslokaler för ämnena genetik, botanik, zoologi, zoofysiologi, fysiologi och medicinsk fysik, beräknas bli färdig i februari 1967. Byggnadskostnaderna för de två etapperna uppgår enligt byggnadsstyrelsen till 13 750 000 kr. enligt prisläget den 1 april 1966.

I gällande inredningsplan finns en delram av 1,8 milj. kr. uppförd för objektet. Kungl. Maj:t bemyndigade den 14 juli 1966 byggnadsstyrelsen att — utöver nämnda belopp — inom den i inredningsplanen uppförda kostnadsramen Till Kungl. Maj:ts disposition ta i anspråk högst 400 000 kr. för anskaffande av inredning till lu-blocket. Sistnämnda belopp ingår i den av byggnadsstyrelsen nu beräknade inredningskostnaden för objektet av 2 325 000 kr.

Nybyggnad för kemi-hufo. Redogörelse för nybyggnaden lämnades i prop. 1965: 104 (s. 19). Kostnaden för objektet, som avser institutions- och forskningslokaler samt trebetygslaboratorier och gemensamma utrymmen om sammanlagt 6 570 m² för medicinsk och naturvetenskaplig kemi, uppgår till 15,6 milj. kr. enligt prisläget den 1 april 1966. Nybyggnaden beräknas enligt byggnadsstyrelsen vara helt färdigställd till hösten 1967. Redan under hösten 1966 torde emellertid vissa lokaler kunna tas i bruk.

Samhällsvetenskap m. m. I prop. 1966: 2 (bil. 5 s. 22) och 1966: 104 (s. 18) redogjordes för byggnadsobjekten Nybyggnad för bibliotek, samhällsvetenskap m. m. och Paviljongbyggnader. Den i gällande inredningsplan uppförda delramen Samhällsvetenskap m. m. avser lokaler i nybyggnaden omfattande institutionslokaler, seminarierum m. m. om ca 7 700 m² rumsyta, fyra hörsalar med sammanlagt ca 500 platser samt två

skrivsalar med vardera 80 platser. Hörsalsdelen beräknas bli färdigställd till hösten 1967, institutionslokalerna successivt under hösten 1967 och hela byggnadsobjektet, inkl. universitetsbiblioteket, höstterminen 1968. Vidare avser delramen lokaler i paviljongbyggnaderna om ca 2 000 m² rumsyta. Sistnämnda lokaler beräknas kunna tas i bruk under december 1966.

Departementschefen

I samband med att chefen för ecklesiastikdepartementet i prop. 1966: 104 redogjorde för sitt förslag till inredningsplan för budgetåret 1966/67 uttalade han (s. 59), att han i flera fall funnit de av byggnadsstyrelsen föreslagna kostnadsramarna för inredning höga. I avvaktan på att totalkostnaderna för de olika inredningsobjekten skulle kunna beräknas närmare föreslog departementschefen vidare, att delramar för flera av de aktuella objekten skulle föras upp i planen.

För att tillkommande lokaler skall kunna inredas planenligt bör enligt byggnadsstyrelsen de kostnadsramar som upptagits i den förut redovisade sammanställningen höjas redan denna höst. Erforderlig inredning skulle därmed redan under våren 1967 kunna beställas och betalas inom de höjda ramarna.

Även de av byggnadsstyrelsen numera beräknade totalkostnaderna för ifrågavarande inredningsobjekt finner jag höga. För att det inte skall uppstå svårigheter att ta tillkommande lokaler i bruk efter hand som de färdigställs bör dock ifrågavarande kostnadsramar höjas med de begränsningar som framgår av följande sammanställning. Jag förutsätter därvid att alla ansträngningar görs för att göra inredningskostnaderna så låga som möjligt. Det normerings- och utvecklingsarbete som pågår inom byggnadsstyrelsen torde också syfta till att åstadkomma förenklingar och kostnadsminskningar i fråga om bl. a. projekteringen av inredningsobjekten. Jag vill också i detta sammanhang framhålla, att jag utgår från att befintlig äldre inredning utnyttjas i största möjliga utsträckning och att behovet av nyansskaffningar därigenom kan skäras ned.

Inredningsobjekt	Förordad ram eller förordad ändring av tidigare ram (1 000-tal kr.)	Kostnadsram (1 000-tal kr.)	
		definitiv ram	delram t. o. m. 30.6.67
<i>Lund</i>			
Bakteriologi m. m.	+ 200	900	
Kemiskt centrum	+ 1 000		6 000
<i>Umeå</i>			
Lu-blocket	+ 525	2 325	
Nybyggnad för kemi-hufo	+ 300	2 100	
Samhällsvetenskap m. m.	+ 900		2 600

Enligt de av byggnadsstyrelsen och tekniska högskolans i Stockholm byggnadskommitté gjorda beräkningarna av medelsförbrukningen under innevarande budgetår erfordras inte någon medelsanvisning på tilläggsstat till riksstaten. Med hänsyn härtill förordar jag, att de ökade inredningskostnader som hänger samman med de höjda kostnadsramarna för nu ifrågasvarande objekt får bestridas av tillgängliga medel under förevarande anslag. Jag hemställer, att Kungl. Maj:t föreslår riksdagen

att godkänna vad jag i det föregående förordat angående bestridande av vissa inredningskostnader.

Vad föredraganden sålunda med instämmande av statsrådets övriga ledamöter hemställt bifaller Hans Kungl. Höghet Regenten.

Ur protokollet:
Britta Gyllensten

Bilaga 5

JORDBRUKSDEPARTEMENTET

Utdrag av protokollet över jordbruksärenden, hållet inför Hans Kungl. Höghet Regenten, Hertigen av Halland, i statsrådet på Stockholms slott den 4 november 1966.

Närvarande:

Statsministern ERLANDER, ministern för utrikes ärendena NILSSON, statsråden STRÄNG, ANDERSSON, LANGE, KLING, JOHANSSON, HERMANSSON, HOLMQVIST, ASPLING, SVEN-ERIC NILSSON, LUNDKVIST, GUSTAFSSON.

Chefen för jordbruksdepartementet, statsrådet Holmqvist, anmäler här- efter ärenden under jordbruksdepartementets handläggning som angår ut- gifter på tilläggsstat I till riksstaten för budgetåret 1966/67 och anför.

DRIFTBUDGETEN

Nionde huvudtiteln

F. Forskning och undervisning på jordbrukets och trädgårdsnäringens område

[1] **F 5. Lantbrukshögskolan: Försöksverksamheten.** På riksstaten för bud- getåret 1966/67 är under förevarande anslagsrubrik uppfört ett reserva- tionsanslag av 4 745 000 kr. Motsvarande reservationsanslag för budgetåret 1965/66 uppgick till 4 145 000 kr.

Styrelsen för lantbrukshögskolan föreslår, att på tilläggsstat I för bud- getåret 1966/67 anvisas 185 000 kr. för att täcka kostnaderna för löne- och prisstegringar inom försöksverksamheten under budgetåret 1965/66.

Styrelsen anför, att enligt det avtal, som träffats rörande ersättningen till hushållningssällskapen för medverkan i högskolans försöksverksamhet, skall ersättningen vid pris- och lönestegringar räknas upp enligt ett särskilt index.

I det anslag som högskolan tilldelades för budgetåret 1965/66 upptogs, framhåller styrelsen, ett belopp av 413 000 kr. för pris- och lönestegringar. Vid beräkningen av beloppet beaktades lönestegringarna från år 1963 till år 1965. Däremot kunde hänsyn ej tas till lönestegringen första halvåret 1966. Ej heller har sådana prisstegringar som inträffat efter den 1 september 1964 beaktats. Kostnaderna på anslaget för budgetåret 1965/66 ligger därför 5,6 % högre än vad högskolestyrelsen räknade med i sin anslagsframställning för budgetåret 1965/66. Detta innebär enligt högskolans beräkningar att de ej täckta kostnadsstegringarna uppgår till 185 000 kr.

Departementschefen

Med hänsyn till de löne- och prisstegringar som försöksverksamheten vid lantbrukshögskolan fått vidkännas finner jag skäligt att ytterligare medel i viss utsträckning anvisas för verksamheten. Jag hemställer, att Kungl. Maj:t föreslår riksdagen

att till *Lantbrukshögskolan: Försöksverksamheten* på tilläggsstat I till riksstaten för budgetåret 1966/67 anvisa ett reservationsanslag av 130 000 kr.

[2] **F 10. Statens lantbruksbyggnadsförsök: Försöksverksamheten.** På riksstaten för budgetåret 1966/67 är under förevarande anslagsrubrik uppfört ett reservationsanslag av 200 000 kr. Motsvarande reservationsanslag för budgetåret 1965/66 uppgick till 170 000 kr.

Styrelsen för lantbrukshögskolan föreslår, att på tilläggsstat I för budgetåret 1966/67 anvisas 9 000 kr. för att täcka kostnader för löne- och prisstegringar inom försöksverksamheten, vilka uppkommit under budgetåret 1965/66.

Styrelsen anför, att dess anslagsberäkning för budgetåret 1965/66 grundade sig på pris- och lönenivån hösten 1964. Därefter har enligt styrelsen för försöksverksamheten inträffat prisstegringar som uppgår till 5,6 %, och som orsakat lantbruksbyggnadsförsöken en merutgift av 9 000 kr. För dessa prisstegringar har hänsyn ej tagits vid anslagsberäkningen för budgetåret 1965/66.

Departementschefen

De prisstegringar på förevarande anslag som styrelsen för lantbrukshögskolan redovisat bör enligt min mening föranleda en viss ytterligare medelsanvisning. Jag hemställer, att Kungl. Maj:t föreslår riksdagen

att till *Statens lantbruksbyggnadsförsök: Försöksverksamheten* på tilläggsstat I till riksstaten för budgetåret 1966/67 anvisa ett reservationsanslag av 5 000 kr.

KAPITALBUDGETEN

Statens utlåningsfonder

[3] 9. **Lånefonden till främjande av beredning och avsättning av fisk m. m.** På riksstaten för budgetåret 1966/67 har ifrågavarande fond tillförts ett formellt belopp av 1 000 kr.

Fiskeristyrelsen föreslår, att lånefonden för budgetåret 1966/67 tillförs 200 000 kr. på tilläggsstat.

Styrelsen framhåller, att behållningen i fonden den 1 juli 1966 uppgick till 42 000 kr. Under budgetåret 1966/67 inflytande amorteringar beräknas till omkring 320 000 kr. Till förfogande för utlåning innevarande budgetår står således ca 363 000 kr. Ansökningarna om lån uppgår till 540 000 kr. Med hänsyn till att fiskberedningslånen ofta uppgår till höga belopp bör enligt styrelsen årligen sammanlagt minst 500 000 kr. kunna lånas ut.

Departementschefen

Enligt min mening är det till fyllest om fonden för innevarande budgetår tillförs ett ytterligare kapitaltillskott av 100 000 kr. Jag hemställer, att Kungl. Maj:t föreslår riksdagen

att till *Lånefonden till främjande av beredning och avsättning av fisk m. m.* på tilläggsstat I till riksstaten för budgetåret 1966/67 anvisa ett investeringsanslag av 100 000 kr.

Diverse kapitalfonder

[4] 4. **Jordfonden.** Under denna rubrik har för innevarande budgetår anvisats ett investeringsanslag av 5 milj. kr.

Lantbruksstyrelsen föreslår i skrivelse den 11 oktober 1966 att på tilläggsstat för budgetåret 1966/67 anvisas 25 milj. kr. till jordfonden.

Lantbruksstyrelsen anför att jordfonden uppgår till ca 172 milj. kr. Den kassamässiga behållningen uppgick den 30 september 1966 till ca 8,4 milj. kr. Lantbruksnämnderna har uppgett att till följd av redan träffade avtal om inköp ca 9,5 milj. kr. skall utbetalas under innevarande kvartal och ytterligare ca 5,5 milj. kr. under därpå följande kvartal. Nämnderna har samtidigt uppgivit sig ha fordringar på ca 44 milj. kr. för fastigheter som sålts före den 1 oktober 1966. Nämnderna har sålunda betydande utestående fordringar, som normalt skulle inflyta under innevarande budgetår. På

grund av nuvarande kreditmarknadsläge väntas så ej bli fallet. Trots att köparna beviljats statlig lånegaranti i samband med inköp av egendom eller haft möjlighet att utnyttja botteninteckningar som säkerhet, har de inte fått lån för att betala utfästa köpeskillingar inom föreskriven tid. Om fonden inte tillförs ytterligare medel väntas bristen på likvida medel på jordfonden bestå och sannolikt förvärras under återstående del av budgetåret. Lantbruksstyrelsen framhåller i detta sammanhang att det krävs en inte obetydlig kassamässig behållning på jordfonden för att lantbruksnämndernas inköps- och försäljningsverksamhet skall kunna löpa på ett smidigt sätt. I nuvarande situation har styrelsen tvingats att inskränka medelsanvisningarna till nämnderna till att avse ett kvartal i taget. Detta är på längre sikt helt otillfredsställande.

Styrelsen framhåller vidare att nämnderna inom tilldelad medelsram skall reservera erforderliga medel för inlösen enligt bestämmelserna i 10 och 11 §§ jordförvärvslagen den 14 maj 1965 (nr 290). Med hänsyn till medelsbristen har nämnderna i vissa fall tvingats att avstå från att tillämpa 5 § jordförvärvslagen i samband med prövningen av jordförvärvsansökningar. Lantbruksnämndernas rationaliseringverksamhet har härigenom inte kunnat fullföljas i önskvärd omfattning. Även vid direkta hembud har nämnderna på grund av medelsbrist i många fall fått avstå från att förvärva angelägna rationaliseringsobjekt eller uppskjuta tilltänkta förvärv på obestämd tid.

Departementschefen

Det är enligt min mening angeläget att av medlen i jordfonden, f. n. ca 172 milj. kr., tillräckliga belopp finns reserverade så att tillämpningen av jordförvärvslagens bestämmelser om inlösen av jordbruksfastighet icke försvåras. Jag föreslår därför att ytterligare 5 milj. kr. anvisas som kapitaltillskott till jordfonden.

Jag hemställer, att Kungl. Maj:t föreslår riksdagen

att till *Jordfonden* på tilläggsstat I till riksstaten för budgetåret 1966/67 anvisa ett investeringsanslag av 5 000 000 kr.

Vad föredraganden sålunda med instämmande av statsrådets övriga ledamöter hemställt bifaller Hans Kungl. Höghet Regenten.

Ur protokollet:
Britta Gyllensten

HANDELSDEPARTEMENTET

Utdrag av protokollet över handelsärenden, hållet inför Hans Kungl. Höghet Regenten, Hertigen av Halland, i statsrådet på Stockholms slott den 4 november 1966.

Närvarande:

Statsministern ERLANDER, ministern för utrikes ärendena NILSSON, statsråden STRÄNG, ANDERSSON, LANGE, KLING, JOHANSSON, HERMANSSON, HOLMQVIST, ASPLING, SVEN-ERIC NILSSON, LUNDKVIST, GUSTAFSSON.

Chefen för handelsdepartementet, statsrådet Lange, anmäler härefter ärende under handelsdepartementets handläggning som angår utgifter på tilläggsstat I till riksstaten för budgetåret 1966/67 och anför.

KAPITALBUDGETEN

Statens allmänna fastighetsfond

[1] 20 a. Byggnadsarbeten i Malåträsk för Sveriges geologiska undersökning. Under denna anslagsrubrik anvisades för budgetåren 1964/65 och 1965/66 sammanlagt 930 000 kr. för utbyggnad av Sveriges geologiska undersöknings gruvkontor i Malåträsk (prop. 1964: 51, SU 40, rskr 127; prop. 1965: 1 bil. 12, SU 10, rskr 10). Arbetena, som bl. a. innefattade nybyggnad av administrationslokaler samt utbyggnad av garage och verkstad, är avslutade.

Geologiska undersökningens borrhningar resulterar f. n. i omkring 30 000 m borrhkärnor per år. Omkring hälften arkiveras årligen i Kiruna och i Adak och återstoden i Malåträsk. De existerande två arkiven i Malåträsk beräknas vara helt fyllda under andra halvåret 1967.

I samråd med geologiska undersökningen lade *byggnadsstyrelsen* den 20 december 1965 fram förslag till byggnadsprogram för nybyggnad av ett arkiv för borrhkärnor i Malåträsk till en beräknad kostnad av 135 000 kr. i prislä-

get den 1 april 1965. Genom beslut den 1 april 1966 uppdrog Kungl. Maj:t åt byggnadsstyrelsen att på grundval av förslaget utföra prospektering fram t. o. m. färdigställande av bygghandlingar, innefattande tillförlitlig kostnadsberäkning, samt att därefter underställa ärendet Kungl. Maj:ts förnyade prövning.

Med skrivelse den 15 augusti 1966 har byggnadsstyrelsen redovisat bygghandlingar för projektet och lagt fram en kostnadsberäkning som slutar på 200 000 kr. i prisläget den 1 april 1966.

Enligt föreliggande tidsplaner räknar styrelsen med en upphandlings- och byggnadstid av ca sju månader. Byggnadsarbetena beräknas kunna sättas igång i november 1966.

Styrelsen har anmält att av medel som anvisades för budgetåren 1964/65 och 1965/66 till bl. a. administrationslokaler i Malåträsk, återstår outnyttjade 160 000 kr. Styrelsen har hemställt om Kungl. Maj:ts bemyndigande att ta detta belopp i anspråk för nu föreslagen byggnad och hemställt om att ytterligare 40 000 kr. anvisas på riksstaten för budgetåret 1967/68.

Departementschefen

Geologiska undersökningens malmprospektering i övre Norrland har på senare år intensifierats. Detta har bl. a. inneburit att befintliga arkiv för borrhärdar i Malåträsk inom en snar framtid beräknas vara helt fyllda. Byggnadsstyrelsen har lagt fram förslag till nybyggnad av ett kärnarkiv som beräknas kosta 200 000 kr. Byggnadsarbetena bör enligt min mening påbörjas under innevarande budgetår. På anslaget finns som byggnadsstyrelsen redovisat 160 000 kr. i outnyttjade medel. Ytterligare erfordras alltså 40 000 kr. och dessa bör nu anvisas på tilläggsstat.

Jag hemställer, att Kungl. Maj:t föreslår riksdagen

att till *Byggnadsarbeten i Malåträsk för Sveriges geologiska undersökning* på tilläggsstat I till riksstaten för budgetåret 1966/67 anvisa ett investeringsanslag av 40 000 kr.

Vad föredraganden sålunda med instämmande av statsrådets övriga ledamöter hemställt bifaller Hans Kungl. Höghet Regenten.

Ur protokollet:

Britta Gyllensten

INRIKESDEPARTEMENTET

Utdrag av protokollet över inrikesärenden, hållet inför Hans Kungl. Höghet, Hertigen av Halland, i statsrådet på Stockholms slott den 4 november 1966.

Närvarande:

Statsministern ERLANDER, ministern för utrikes ärendena NILSSON, statsråden STRÄNG, ANDERSSON, LANGE, KLING, JOHANSSON, HERMANSSON, HOLMQVIST, ASPLING, SVEN-ERIC NILSSON, LUNDKVIST, GUSTAFSSON.

Chefen för inrikesdepartementet, statsrådet Johansson, anmäler härefter ärende under inrikesdepartementets handläggning som angår utgifter på tilläggsstat I till riksstaten för budgetåret 1966/67 och anför.

DRIFTBUDGETEN

Elfte huvudtiteln

D. Bostadsbyggande m. m.

[1] D 11. Rekonstruktionsbidrag till allmänna samlingslokaler. Under denna rubrik har för innevarande budgetår anvisats ett reservationsanslag av 200 000 kr.

Statens nämnd för samlingslokaler har hemställt, att på tilläggsstat för innevarande budgetår anvisas 600 000 kr. för att möjliggöra ytterligare bidragsgivning. Nämnden anför att på anslaget vid budgetårets ingång inkl. reservation från föregående budgetår fanns disponibelt för beslut ett belopp av 243 000 kr. Vid utgången av augusti 1966 fanns hos nämnden elva ansökningar om bidrag, avseende sammanlagt över 620 000 kronor. Nämnden beräknar med stöd av uppgifter från riksorganisationerna för samlingslokaler att under budgetåret kan väntas ytterligare ansökningar till ett belopp av ca 200 000 kr.

Nämnden erinrar om att vid beviljande av rekonstruktionsbidrag vanligen uppställs som villkor att vissa inbetalningar sker på utestående statslån och att bidragen i dessa fall ersätter en avskrivning som skulle bli nödvändig om rekonstruktion av företaget inte kunde företas. Nämnden framhåller även betydelsen av att saneringsåtgärder kan vidtas så skyndsamt som möjligt för att undvika att underskottet växer och därmed kommer att kräva betydligt större statliga och kommunala insatser.

Departementschefen

Jag förordar en ytterligare medelsanvisning med 400 000 kr. för att ge utrymme för beslut i anledning av aktuella ansökningar om bidrag. I fråga om samlingslokalföretag som drabbats av ekonomiska svårigheter bör, som nämnden för samlingslokaler framhållit, åtgärder för ekonomisk sanering av företaget kunna vidtas skyndsamt.

Jag hemställer alltså, att Kungl. Maj:t föreslår riksdagen

att till *Rekonstruktionsbidrag till allmänna samlingslokaler* på tilläggsstat I till riksstaten för budgetåret 1966/67 anvisa ett reservationsanslag av 400 000 kr.

Vad föredraganden sålunda med instämmande av statsrådets övriga ledamöter hemställt bifaller Hans Kungl. Höghet Regenten.

Ur protokollet:

Britta Gyllensten

Bilaga 8

Förteckning
över av Kungl. Maj:ts hos riksdagen begärda anslag på tilläggsstat I till
riksstaten för budgetåret 1966/67

DRIFTBUDGETEN

A. Egentliga statsutgifter

IV. Försvarsdepartementet

N 1	Reglering av prisstegringar	16 000 000
N 4	Kostnader för svenska FN-styrkor m. m., <i>reservationsanslag</i>	10 500 000
		26 500 000

V. Socialdepartementet

H 3	Karolinska sjukhuset: Utrustning, <i>reservationsanslag</i>	4 000 000
-----	--	-----------

VII. Finansdepartementet

B 21 a	Riksrevisionsverket: Anskaffning av inventarier m. m., <i>reservationsanslag</i>	1 650 000
--------	---	-----------

IX. Jordbruksdepartementet

F 5	Lantbrukshögskolan: Försöksverksamheten, <i>reservationsanslag</i>	130 000
F 10	Statens lantbruksbyggnadsförsök: Försöksverksamheten, <i>reservationsanslag</i>	5 000
		135 000

XI. Inrikesdepartementet

D 11	Rekonstruktionsbidrag till allmänna samlingslokaler, <i>reservationsanslag</i>	400 000
------	--	---------

Summa för driftbudgeten **32 685 000**

KAPITALBUDGETEN

Kapitalinvestering

III. Statens allmänna fastighetsfond

Socialdepartementet:

8	Vissa byggnadsarbeten vid statens mentalsjukhus m.	415 000
10	Utbyggande av karolinska sjukhuset.....	3 000 000

Finansdepartementet:

16 a	Ombyggnad av kvarteret Neptunus Större i Stockholm	2 500 000
------	---	-----------

Handelsdepartementet:

20 a	Byggnadsarbeten i Malåträsk för Sveriges geologiska undersökning	40 000
		<u>5 955 000</u>

V. Statens utlåningsfonder

Socialdepartementet:

2	Statens bosättningslånefond	5 000 000
---	-----------------------------------	-----------

Jordbruksdepartementet:

9	Lånefonden till främjande av beredning och avsättning av fisk m. m.....	100 000
		<u>5 100 000</u>

IX. Diverse kapitalfonder

Jordbruksdepartementet:

4	Jordfonden	5 000 000
---	------------------	-----------

Summa för kapitalbudgeten **16 055 000**